

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Ylttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félfévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
viszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

— szept. 14.

Önámítás.

— szept. 14.

Önámításnak mondotta Ap-
ponyi Mádon, hogy vissza tudná
az ellenzék csinálni a juniusi
eseményeket. Mást — ugymond
— ugyse tudunk elérni, mint a
jogosság elvének megmentését.

Ez eddig nagyon bölcs, hig-
gadt, okos beszéd. És ehhez nem
is szükséges a „szünetlen harc”,
amit aztán Apponyi később em-
leget. A jogosság elvének, sőt
magának a jogosságnak is meg-
mentése nagyon könnyű dolog.
Nem kell ahhoz szünetlen harc,
csak szünetlen jóakarát, szünet-
len tárgyilagosság és szünetlen
türelem, az ellenpárt véleményé-
vel, meggyőződésével és kijelen-
tésével szemközt.

Sehol Magyarországon nem
óhajtják jobban a békességet és
konzolidált állapotokat, mint épen
az Apponyi gróffal átellenben
álló nemzeti munkapártban és
ha ott ezeket óhajtják, akkor
ebben az óhajtásban önként ér-
tetődőleg bentfoglaltatik, hogy a
jogosság elvét a méltányosság
legszeleső határáig elismerik. A
kisebbség jogát, jogosságát min-
den munkapárti beszámolón han-
goztatták, Lukács és Tisza min-
den nyilatkozatukban kívánták,
annyiban, amennyiben a parla-

menti elvek megengedik, ha
pedig jogosság alatt Apponyi a
juniusi törvények jogosságát érti,
azokhoz sem férhet kétség, mert
hiszen önmaga mondja, hogy
azokat vissza csinálni nem lehet.
Andrássy meg pláne azt írta,
hogy: „Abszurdum lenne a véderő-
reformot és a többi tetszetős és
népszerű törvények végrehajtását
megakadályozni... Az ország
érdeke tiltja ennek megkísér-
lését is.”

A jogosság elvének megmen-
téséhez tehát nincs szükség szü-
netlen harcra. Az igazi jogosságot
jobbról is balról is mindenki
egyértelemmel elismeri. Csak azt
nem ismerik el a többségi párt
oldalán és nem ismerik el a
kormányon lévők, hogy a kiseb-
bségnek jogossága volna a par-
lamenti anarchiát tovább folytatni.
És önámítás lenne, ha Apponyi
azt hinné és azt hirdetné, hogy
a nemzet közvéleményének több-
sége jogosságnak tartaná az ob-
strukciót, technikázásának újabb
felébredését.

Önámítás az is, ha Apponyi
gróf azt véli, hogy amit ők kö-
vetelnek, a nemzet is azt köve-
teli: Lukács távozását, azét a
Lukácsét, akit egy szolidáris több-
ség támogat és aki a király föl-
tétlen bizalmával dicsekedve, ép-
pen most kapott öfelségétől egy
olyan szokatlan nagy kitüntetését,

amelynek jelentőségét kell, hogy
mindenki elismerje.

Végül van még egy minden-
nél nagyobb önámítás. Apponyi
gróf Mádon az egyenlő általános
és részben titkos választói jog
törvénybe iktatását sürgeti. De
emellett ezt megelőzőleg szünet-
len harcot hirdet. Hát hogy kép-
zeli Apponyi gróf a választójogi
reform megérkezését, ha „szü-
netlenül harccal” torlaszokat akar
építeni az utjába? Ha harc lesz,
nem pedig béke, akkor önámítás
azt hinni, hogy a választójog tár-
gyalását csak meg is kezdhessük.

Ennél a pontnál egy kissé
gondolkodóba eshetek mindenki!

Hm! furcsa, ha Apponyi gróf
Mádon egy szájjal hideget-me-
get fuj egyszerre, — választójog-
ot is hirdet, meg előtte szünet-
len harcot is; úgy hogy szinte
önkéntelenül kiszalad az író toll
alul a sokszor elkoptatott adoma
variációja: szegény választójog is
alighanem odaérkezhetik újra,
ahonnan kikerült: Mádra.

Szünetlen harccal nem szabad
előbe fektetni a választójognak
és nem kell önámítással azt hinni
és hirdetni, hogy a nemzet he-
lyesli az ilyen szünetlen harcot,
mely többek közt a kívánt nagy
reform megvalósítását is akadályozza.
Mert ez már nemcsak ön-
ámítás volna, hanem a nemzet
ámítása is.

mellyel eddig fentartotta önuralmát
— végre keserűen felzokogott.

— Nem jól teszi, asszonyom,
hogy ezek miatt az ostoba, értelmet-
len vidékiek miatt ennyire felizgatja
magát.

— Ah, ne beszélj így, Róza! Ke-
gyetlenek voltak, de igazuk volt. Nyomorultan játszottam. Hiába, le kell
mondanom a szerelmes szerepekről.

A tragika nyers mozdulattal tépte
le a fejéről a barna parókát és a tü-
körbe nézett, mely szájalomramlító
képet mutatott. A feldult, könyektől
és festéktől barázdás arc groteszk és
valóban siralmas kinézést kölcsönzött
az egész alaknak. Az arc, a nyak és
a halántékokon megereszkedett, pety-
hüdt bőrön ráncok és barázdák éke-
lenkedtek és a gyökerénél fehérlő haj
kegyetlen félreismerhetlenséggel tett
bizonyosságot a festés művészetének
tehetetlenségéről. Sem a hidroterápia
és massage, sem a leggondosabb apo-
lás nem volt képes ellensúlyozni az
idő romboló hatását.

Miller Judit ugyanis már ötven-
kilenc éves volt.

Hova tűntek azok a legendás na-
pok, midőn Andromachét, Ophéliát,
Denise-t és a Kaméliás hölgyet ját-
szotta!... A dicső mult még kese-
rűbbé tette a mai rémes kudarcot és
megsemmisülést. Hallatlan sikerei

után, melyeket nemcsak Páris, hanem
Európa és Amerika legelőkelőbb szin-
padain aratott, végre odáig süllyedt,
hogy kipisszegték egy nyomorult, le-
ten háta mögött levő, vidéki város
szinpadán!

— És éppen Phaedraban, mely-
ben legfényesebb diadalimat arattam!
Hányszor mondták, hogy a szerelmi
jelenetben felülmulhatatlan vagyok.

Ah, jobb lett volna megállni di-
csőségének tetőfokán és tehetségének
teljes birtokában venni bucsut a szin-
padtól. Igen, de olyan volt, mint a
könnyelmű tücsök. Dórn elpazarolta
a boldog napokon halomra gyűlt kin-
cseket és most, hogy megöregedett
és szegény volt, nem maradt számára
egyéb, mint a kórház, vagy a szegé-
nyek háza — számára, aki valamikor
egész Párisot elkábitotta fejedelmi fény-
üzésével. Szeméhez emelte zsebken-
dőjét és keservesen zokogott...

— Madame Millernek.
A tragika ámultan, sirástól ki-
gyult szemmel nézte a színházi szol-
gát, aki egy csodaszép virágokkal telt
kosarat tett eléje.

— Orchidea? Róza?... Nem
téved, kedves barátom?

— Nem, asszonyom!... Itt van
az önnök szóló levél is.

Miller Judit kíváncsian tépte fel
a borítékot és nézte meg az aláírást.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Őszi kép.

Mig táncra kél az őszi szellő,
Elmulásról mond bus mesét;
A hervadásnak költészete
Itt él köröttem szertesztét.

Fehér kavicsos kerti uton
Lehullt levélből gyászlepel!
Hallgat, álmodva új tavaszról
A tölgyfacsoport esendesen.

Az ősnek hűvös lehelete,
Elűzte rég a fecskét már.
Kéklóbb ég alá, napsugárra
Vágyott a boldog kis madár.

Kihalt a kert. Gerle nem zokog
És nem füttyül pajkos rigó.
Nem hallatszik Istent dicséző
Trillázó, pacsirta szó.

Szürke felhők boruja von
Fátyolt a vén hegy homlokán...
Végig nézek az őszi tájon,
Szomoruan és tétován.

Virágokkal himes mezők
Kifosztva várják a telet,
Hiszen ékes virágukat
Letarolták az emberek.

Gondtalan kézzel tépdesték
El is dobták őket talán —
Oh! volna csak egy szirma most,
Csókjaimmal boritanám.

Zsongnak az ős fázós meséi
Jelzik a közelgő telet;
Reszkette bugni kezd az erdő,
Haldoklik a bus őszi est!

Gné N. Irén.

A szerepcsere.

Miller Judit az egyetlen, ingatag
lábán álló székre vetette magát a ru-
határban. Fájón lehunyt szemei előtt
még mindig ott lebegett a forrongó
nézőtér és füleiben megátalkodottan
visszhangzott az ellenségesen érző
közönség vad, rikácsoló lármája. Meg-
gyötörve és megundorodva élte át még
egyszer az est eseményeit: a füttyülést,
kiabálást, a kacajt és az üvöltözést,
mely a „Phaedra” két utolsó felvo-
nását kísérte.

Róza, komornája és meghittje
hasztalanul igyekezett megvizsgálni,
mialatt leemelte válláról a fehér gö-
rög peploszt, melyen még érezni le-
hetett a legutolsó tisztítás benzinszagát.
Judit minden vigasztalási kísér-
letre csak kétségbeesetten rázta fejét.
Elernyedve a hosszas erőfeszítéstől,

a legdivatosabb formákban és legizlésebb
kivitelben urak, hölgyek és gyermekek
részére teljes választékban megérkeztek.

Őszi cipő divat újdonságok
FÖLDES FERENCZ CIPŐÁRUHÁZA
Sátoraljaújhely, Fő-tér.

Lapunk mai száma 8 oldal.

továbbá a katonai bűnvádi perrendtartásokról szóló törvények létrejötténél való sikeres közreműködése elismerésül, Önnek és törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozom. Ferencz József s. k., Lukács László s. k.

Őfelsége továbbá Beöthy Pálnak és Jankovich Bélának, a magyar országgyűlés képviselőháza alelnökeinek a belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

Villanytelepet

építenek az ujhelyi állomáson.

* A Máv. igazgatósága elhatározta, hogy villanyvilágítást vezet be egy a nagy állomásra, mint a gyártelepre s e végből önmagát létesít villanytelepet. : : :

Építési engedélyt kértek a várostól

— szept. 14.

Az ujhelyi állomásnak, a nagy és kis állomásnak ép úgy mint a gyártelepnek nagy előnyére fog szolgálni a villany bevezetése melyet a Máv. igazgatósága elhatározott. Egyben azonban azt is elhatározták, hogy a villanyáramot a Máv. önmaga fogja termelni s e végből a kis állomáson villanytelepet létesít. És ez az utóbbi elhatározás már helyessége tekintetében némi vitára szolgálhat alapul; mert ennek megvalósulásával meglehetősen korlátozva lesznek az ujhelyi villanygyár fejlődési lehetőségei, már pedig, tekintve, hogy a várost még hosszú időre szóló szerződés fűzi a villanygyárhoz, ez a tény a város szempontjából sem lehet közömbös.

A Máv. igazgatóságának elhatározása bizonyára legfőképpen azon az alapon nyugszik, hogy a villanygyár, — bár utóbbi időben fejlődésnek indult, — de sajnos, köztudomáslag még ezidőszert sem nevezhető va-

Dupouchel Henri? Ez a név nem keltett benne semmi emlékeztést. Sebeseen átfutotta az ismeretlen sorait, melyek sajátos örömet gyújtottak lelkében. Amit bennük olvasott, az szerelmi vallomás volt, de annyi tisztelettel, hódolattal és vágyakozással teljes, hogy akaratlanul megilletődött. Dupouchel Henri azt írta levelében, hogy több mint tíz évvel ezelőtt bámulta meg először egy párisi színpadon. Azóta sem aludt ki szívéből az iránta érzett lelkes, ifjúi szerelem. Hányszor álmodozott arról, közelébe furakodik, de visszatartotta a kigunyolástól és a visszautasítástól való rettegés... Most azonban, amikor látja, hogy egyedül áll a világon és a közönség hálátlanul eltaszítja magától, most kéri hűségének és állhatosságának jutalmát!

A színész nő ábrándos megilletődéssel adta át magát emlékeztéseinek. Ah, hány ilyen levelet kapott és olvasott egykor érzéketlenül! De most, mikor a szép ifjú oda van és elnémult a madrigal, most gyengéd megilletődéssel arra gondolt, hogy miként hálálja meg ezt a hűséges szerelmet, mely szépségének, tehetségének és dicőségének romjain imádatlaltal hever lábai előtt.

lami tökéletesnek; az általa szolgáltatott áram drága, de meg a gyár szolgáltató képessége sem teljesen egyenletes, sőt olykor épen nem kielégítő. Ezzel szemben azonban azt kell felvetnünk, hogy mindezen bajok orvoslására épen akkor volna meg a legnagyobb lehetőség, ha a gyár fogyasztási köre nagymértékben bővülne, ezzel a gyár bevételei is szaporodnának, szóval üzemének kiterjeszkedése által anyagi lehetőségei is emelkednének. Erre pedig a legjobb alkalom a vasutnak, mint nagyfogyasztónak bevonása volna s hisszük, hogy ha ez sikerülne, vagyis, ha a vasut erre nézve a villanygyárral érintkezésbe lépett volna, a gyárnak sikerült volna üzemképességét annyira fejleszteni, hogy az áramot is sokkal olcsóbban adhatta volna s e mellett az üzemzavarok teljes kiküszöbölésére is garanciákat nyújthatott volna.

A vasuti villanytelep létesítése még nem befejezett tény; a villanygyár igazgatósága felterjesztést tett a miniszteriumhoz s szerződéses jogaira hivatkozva kérte az engedély megtagadását. Nincs kizárva, hogy még ebben az irányban dől el a dolog, esetleg oly módon, hogy a vasut békés uton kezd majd egyezkedési tárgyalásokat a villanygyárral.

Egyelőre az állomáson létesítendő villanytelep előkészületei serényen folynak. A miskolci üzletvezetőség építési engedélyt kért a várostól a kis állomáson a főnöki iroda és a szertár között építendő villanytelepre. A terv szerint e telepen három Diesel-rendszerű motor szolgáltatná az áramot, melyet a vasuti sinek mentén föld alatti vezetékekkel szállítanak a nagy állomásra.

A helyszíni szemlét tegnap tartották meg a miskolci üzletvezetőség kiküldöttjének, továbbá Dévai főmérnöknek és Steinhoffer állomásfőnöknek részvételével Kérészy Gyula városi főmérnök, Márton Elek h. közgazdatis tanácsos, Jaczkó Béla és Friss Heimann. A helyszíni szemle

Miller Judit csakhamar készen volt a határozattal. Megjutalmazza hűségét és állhatosságát utolsó imádójának, aki még mindig olyan szépnek és kívánatosnak tartja őt, mint egykoron.

— Az az ur feleletet vár, asszonyom, vajjon fogadja-e őt?

— Ah, nem, Róza, ma este nagyon is rut vagyok.

— De, asszonyom, miután holnap már Nantes-ba utazunk...

— Akkor... akkor... Adj ide egy névjegyet. Majd a szállodában fogadom azt a fiatalembert. Itt nagyon is szomorú környezetben vagyok... Már nagyon rég nem játszottam szerelmi jeleneteket az életben. Ma este nem képviselnél, Róza?...

A komorna meghökkenést áruelt felvont szemöldökeivel és tágra nyílt szemeivel. Róza csinos személy volt. Ugyan már közel járt negyvenedik életévéhez, azért még mindig hódító bájjakkal bírt. Valamikor ő is megfordult a színpadon, bár minden jelentékenyebb siker nélkül és boldognak érezte magát, hogy sorsát Judit diadalaihoz köthette. Mert csodálta urnőjét, akit ruházkodásában, hajviseletében, sőt hanglejtésében is önkéntelenül utánozott.

alapján a tanács közelebről határoz az építkezési engedély kiadása tekintetében.

VÁRMEGYE és VÁROS

Az őszi közgyűlés.

— Mit tárgyal a vármegye? —

Dókus Gyula alispán most adta ki elnöki körlevelét, amelylyel a törvényhatósági bizottság, rendes közgyűlését szeptember hó 30-ik napjának délelőtt 9 órájára tüzte ki s arra a bizottság tagjait meghívta. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

A nyugdíjazottak illetményeinek fedezésére szükséges vármegyei pótdó megszavazása. Közművelődési célokra 10%-os vármegyei pótdó megszavazása. A háztartási szükségletek fedezésére 1/8%-os vármegyei pótdó megszavazása. A vármegyei „nyugdíjkiegészítő alap” javára fizetendő évi járulék megszavazása. Az ujonnan rendszeresített két szolgabírói állásnak választás útján leendő betöltése. Lehoczy Endre elhalálása folytán a vármegyei közigazgatási bizottságban, az állandó választmányban, a földadó bizottságban megüresült egy-egy tagsági helynek választás útján való betöltése. Az esküdtképes egyének névjegyzékének kiigazítására hivatott bizottságba bizalmi férfiak megválasztása. A községi és körjegyzők nyugdíjalapjára ügyleti választmányban megüresedett tagsági hely betöltése. A vármegye 1913. évi költségelirányzata. A vármegyei jegyzői nyugdíjalap 1913. évi költségelirányzata és a járulék megállapítása.

Az alispán évnegyedes jelentése. Az alispán jelentése az 1912. évi főszórozás polgári elnökeinek kiküldése tárgyában. Az alispán javaslata egy gyalogezrednek Sátoralj helyben leendő elhelyezése tárgyában. Az alispán jelentése a sztrókói szolgabírói és utbiztosi lakás építése tárgyában. Az alispán javaslata a Bodrog folyón Alsóbereczki község határában építendő hid ügyében. Belügyminiszter leirata a vármegyei alkalmazottak nyugdíjállításának kiegészítéséről szóló szabályrendelet tárgyában. Belügyminiszter leirata a községi és körjegyzők fiugyermekei részére létesítendő internátus tárgyában. Belügyi-

Eppen ez a hasonlatosság adta meg a tragikának a képviseltesítés ötletét s miután Dupouchel ur csak a színpadról ismerte Juditot, a szerepcsere a legegyszerűbb dolgok egyike volt a világon.

... És Dupouchel ur, mint jó fiu, egyáltalában nem akadt meg azon, hogy Juditot lássa a komornában, már csak azért sem, mert Róza kitűnően játszotta szerepét. A tragika azonban minden szomorúsága dacára nem tagadhatta meg magától, hogy ne hallgatózók az ajtón és ne mosolyogjon a játék fölött.

A fiatalembert távozása alkalmával Judittal találkozott a folyosón.

— Ki ez az öreg asszony? — kérdezte közömbösen.

A szintársulat másnap tovább utazott Nantesbe. Judit kinézett a vasuti kocs ablakán és arcán titkos értelmű könyv perdült végig. Olyan érzése volt, mintha az eltűnő tájjal a múlt idők emlékei is örökre tova-repültek volna tőle. És az öreg hölgy könyvének patakzásával siratta ifjúságát, azt az eltűnt álomvilágot, melyet soha többé nem láthat viszont...

Jaques Constant.

niszter leirata az elhagyott gyermekek államsegélyének szétosztása tárgyában. Belügyminiszter leirata a községi homok- és agyagbányák kitermelésére vonatkozó szabályrendelet tárgyában. Kereskedelemügyi miniszter leirata a kéményseprési szabályrendelet tárgyában. Kereskedelemügyi miniszter leirata a sátoraljaujhely—kassai 8264. és 8203. számú vonatoknak a kassa—oderberg vasut 8. és 9. számú vonataihoz való csatlakozása tárgyában. A vármegyei árvaszék részére fizeti ügyvézi átalány kiutalása. A jegyzői magánmunkálatokról alkotott szabályrendelet. Napidíjak és utiköltségekről alkotott szabályrendelet.

Kisküküllő vármegye átirata az általános választói jognak a magyar állam-eszme sérelme nélkül való megoldása tárgyában. Fehér vármegye átirata az altisztek és szolgák drágasági pótléka tárgyában. Bihar vármegye átirata a községeknek az italmérések jövedelmének tiszta jövedelméből való részesítése tárgyában. Pozsony vármegye átirata a polgári törvénykönyvnek mielőbbi megalkotása és a gyámügyi törvénynek azzal kapcsolatos módosítása tárgyában. Szepes vármegye átirata a járási számvevői intézmény fenntartása és a vármegyei számvevőségek visszaállítására tárgyában. Heves vármegye átirata a cigány-ügy rendezése tárgyában. Torontál vármegye átirata a jelenlegi kormány iránti bizalmának megszavazása tárgyában.

A magyar orvosok és természetvizsgálók XXXVI. vándorgyűlésére meghívás. Munkács város átirata az Árpád-szobor felállítására tárgyában. A munkácsi görög katolikus püspök köszönő levele. Olaszliszka község kérvénye az erdőbénye—tolcsvai ut ügyében. Erdőbénye község kérvénye az erdőbénye—tolcsvai ut ügyében. Tolcsva község kérvénye az erdőbénye—tolcsvai vicinális ut ügyében. Olaszliszka község kérvénye az erdőbénye—olaszliszka vicinális ut ügyében. Besztercebánya város kérvénye Böhm Károly emlékének megörökítéséhez anyagi támogatás iránt. Sárospatak község határozata a sárospataki kir. járásbírószervezése tárgyában. A vármegye 1913., 1914. és 1915. évi dologi szükségleteinek biztosítása.

Az állandó választmány ülését Mecser Gyula főispán szeptember hó 28-ik napjának délelőtt 9 órájára tüzte ki.

(Pályázatok a vármegyénél. A sátoraljaujhelyi járás főszolgabírája, Dókus László, az ujonnan rendszeresített alsómihályi körorvosi állásra hirdet pályázatot. A kör székhelye: Alsómihályi. A körhöz tartoznak a következő községek: Alsómihályi, Lengyene, Nagykázmér, Kiskázmér, Lasztócz, Kolbása, Biste, Alsóregmec, Felsőregmec, Mátyásháza, Mikóháza, Vily, Vitány, Velejte, A körorvos javadalmazásai: évi 1600 korona törzsfizetés, mely négy ízben öt évenként 200 korona korpótlékkal növekszik, valamint a szabályrendeletileg megállapított lakpénz, utiátalány, rendelési, beteglátogatási, műtétí díjak, napi- és fuvardij, távolsági díj. Mind-ama orvostudorok, kik ez állást elnyerni óhajtnak, kellően felszerelt kérvényeiket legkésőbb október hó 15 ig terjesszék be. — Bajusz Andor, a nagymihályi járás főszolgabírája, a Nagymihály községben ujonnan szervezett községi orvosi állásra hirdet pályázatot. Az állás javadalmazása: évi 1600 korona fizetés, évi 600 korona lakpénz. A pályázati határidő szeptember 30. — Báro Fischer szinai főszolgabíró az ujonnan rendszeresített és 1000 kor. fizetéssel javadalmazott méhesfalvai segédjegyzői állásra hirdet pályázatot. A határidő szeptember 20.

Valamennyi főzelék

Ügyeljünk a MAGGI névre és a keresztásillag védjegyre.

különösen izletes lesz, ha víz helyett huslevesben főzzük meg, melyet gyorsan és kényelmesen állíthatunk elő a

MAGGI-féle kockákból

(kész husleves.)

1 kocka 1/4 liter finom husleves részére 5 f.

A forumról.

Finkey Ferenc távozása. A sárospataki jogakadémiát udvaregőleg nagy veszteség érte, amidőn Finkey Ferenc dr.-t, az európai híru tudós büntetőjogászt, a kolozsvári egyetem hívta meg tanárai közé. Amily örvedetes ez abból a szempontból, hogy ezzel egy valóban nagy érdemü és nagy tehetségü férü munkássága nyert méltó elismerést, másrésztől fájdalmas veszteség ez nemcsak a jogakadémiára, hanem egész Sárospatakra nézve is, melynek társadalmi és közéletében a távozó tudóst a legnagyobb rokonszenv és tisztelet vette körül. Finkey Ferenc a napokban bucsuzott el pataki kartársaitól s ismerőseitől, mely alkalommal az egész város társadalmá elhalmozta őt szeretetének és távozása feletti sajnálkozásának legőszintébb jeleivel s mint halljuk, a napokban egy bankett keretében is kifejezést ad illetén érzelmeinek.

Az új tanévvel egyidejüleg aktuálissá vált Finkey Ferenc dr. örökének, a büntetőjogi katedrának betöltése a sárospataki jogakadémián. Ez egyelőre helyettesítés útján történt s a büntetőjog előadója helyettesi minőségben dr. Gerőcz Kálmán sátorlajuhelyi joggyakornok lett. Gerőcz még egészen fiatal ember, de máris igen szép készségnek adta tanujelét s mostanában megjelent büntetőjogi tanulmányaival élénk érdeklődést keltett. Helyettesi megbízása után valószínű, hogy a végleges betöltésnél is ő lesz előtérben.

Ujhelyiek az eucharisztikus kongresszuson. A katolikus világ érdeklődése néhány nap óta Bécs felé fordult, hol a pápa követének jelenlétében folynak azok a nagyszerü ünnepségek, melyek hivatva vannak a kongresszus fényének emelésére. A világ minden részéből sereglenek a katolikus hívők Bécsbe, hogy részt vegyenek e hatalmas és gyönyörü ünnepségeken. Városunkból is — mint értesülünk — többek mentek fel a kongresszusra, többek között: Besenyey István apát-plebános, Arnóthfalvy Emil v. pénztáros, Bartizek fényképész és néhányan. Eltekintve a vallási szempontoktól, a kongresszuson résztvetteknek bizonyára sokáig legszebb emlékében fog élni az az imponzáns, remek látványosság, melyben az eucharisztikus kongresszus alkalmából részük volt.

Az ujhelyi kiállítás. Mint már részletesen megirtuk, október 6-án, 7-én és 8-án nagyérdékü kiállítás színhelye lesz az ujhelyi vármegyháza. A Gazdasági Egyesület által a földmivelésügyi kormány támogatásával rendezett gyümölcs- és kertészeti kiállítás nagy gazdasági jelentőségü esemény lesz, amely iránt máris vármegyeszerte óriási az érdeklődés a gazdák körében. Mint értesülünk, különösen a kertészeti rész iránt mutatkozik nagy érdeklődés, amennyiben ezen a vármegye összes nagyobb uradalmi, melyek a kertészettel intenzíven foglalkoznak, résztvesznek és nemes versenyben konkurrálnak majd. Látványosságnak is gyönyörü lesz ez a kiállítás, melynek előkészítése különben napról-napra teljes erővel folyik, — hogy annak idején majd a megnyitás a legméltóbb keretek között folyhassék le s a legapróbb részletek is egyformán kifogástalan rendben szolgálják a kiállítás eszméjét és céljait.

Segíteni kell

a szorongatott városokon.

Országos akcióra van szükség.

Nagyvárad fölhívása.

— szept. 14.

A pénzválság, ez a hirtelen ráncsapott nyavalya, szorongatja, fojtogatja az ország iparát és kereskedelmét. Valóságos nemzeti katasztrófa erejével hat az általános viszonyokra a pénztelenség, pangás uralkodik minden vonalon, fizetéseképtelenség és esőd jelentkezik nap-nap után tömegesen.

A rettenetes krízis súlyát erősen érzi minden magyar város. Kiváltképen most, amikor normális viszonyok közt gyönyörü lendületnek indultak és szinte amerikai méretekkel fejlődtek építkezések és vállalatok terén. Az építkezések azonban az idén félbemaradtak és szomorúan mutatják a csapás következményeit, a teljes pangást.

Nemsokára már egy éve lesz, hogy ez az állapot tart és ki tudja, meddig lesz ez így és ki tudja, mi lesz a vége?

Ennek a nagy veszedelemnek egyik orvosszerét sokan abban látják, hogy az államnak kötelessége közbelépni, segítségére lenni a magyar városoknak. Ezt a felfogást szolgálja és kívánja kormány elé juttatni az az indítvány, amelyet Nagyvárad város törvényhatóságának több tagja a közgyűléshez benyújtott az iránt, hogy országos akciót kezdjenek a városok az állam segítségéért.

Az érdekes beadvány szövege a következő:

Irjon fel a város közgyűlése a magyar kir. kormányhoz, hogy a szorongatott vidéken segitendő, a vidék megbízható pénzügyezeteinél tekintélyes állami betéteket nevezzen el, hangsúlyozza a közgyűlés a segítség sürgös és elodázhatatlan szükségét és kérje a kívánság leggyorsabb teljesítését;

kérje fel Nagyvárad és Bihar-megye országgyűlési képviselőit, hogy ebben az értelemben a kormánytól interveniáljanak;

keresse meg a társtörvényhatóságokat, hogy a kormányhoz haladéktalanul hasonló felirattal forduljanak és országgyűlési képviselőiket ilyen célu közbenjárásra felkérjék;

végül keresse meg a magyar városok polgármestereinek egyesületét, hogy a vidék tekintélyes közigazgatási vezetőinek bevonásával, küldöttségileg kérjék fel a miniszterelnököt és a pénzügy-minisztert a szorongatott városok segítségére.

HIREK.

Zord idő. Az idő csak nem nedves és hűvös volt, azzal vigasztaltuk magunkat, hogy no, majd augusztus lesz szép. A júliusban elmaradt nyár majd augusztusban jön ki. Amikor aug. is hűvös és nedves volt, azzal vigasztaltuk magunkat, hogy no, majd a szeptember lesz szép. Az augusztusban elmaradt nyár majd szeptemberben jön ki. Most már szeptemberben vagyunk és a nyár még mindig nem jött ki, ellenben már fütünk is. Olyan hideg van, hogy a téli gunya is elkel. Most már tehát azzal vigasztaljuk magunkat, hogy majd januárban lesz szép idő. Az emberek ugyanis makacsul ragaszkodnak ahhoz, hogy az elmaradt nyárnak valamikor ki kell jönni. Hát ki is fog jönni, ha nem hamarabb, hát akkor a jövő nyáron.

A munkácsi püspök felszentelése. Papp Antalnak, a munkácsi egyházmegye új püspökének felszentelése nem e hónap 21-én, mint tervezték, hanem októberben lesz. A püspöki palotában átalakítások folynak és emiatt halasztották későbbre a felszentelést.

5673! Ez a szám jelenti a biblia számítása szerint a zsidó újév számát, mely csütörtökön vette kezdetét. Rós-hassana a zsidóknak komoly bűnbánó ünnepe, vele kezdődött meg a tiz bűnbánó nap, mely az engesztelés nagy napjával fejeződik be. A letünő zsidó év vége elég vigasztalan, természeti csapás, az időjárás kegyetlensége teszi tönkre sok százezer ember reményét és nehezíti meg mindnyájunknak a megélhetés küzdelmét. Vajha az új év kezdete a hold megújulásával szerencsés fordulatot hozna, amiért zsidó polgártársainkkal együtt oly igen sokan fohászkodnak a Mindenhatóhoz.

A kereskedelmi iskola tanárkérdése. Mint értesülünk, az ujhelyi városi kereskedelmi iskola igazgatója Debreczeny Áron e heti budapesti tartózkodása alkalmával az iskola könyvviteli és kereskedelmi tanszékére alkalmas erőt kapott. Az illető, Halász Dezső, aki a tanárképzőt a múlt évben végezte s aki e mellett a francia és angol nyelvet is perfektül bírja. Miután a tárgyalások Halász Dezsővel sikerre vezettek, az új tanár hétfőn már el is foglalja tanszékét.

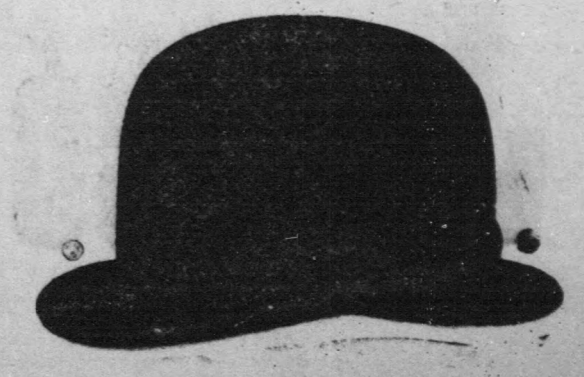
A vasárnapi bajnoki mérkőzés. Ha az egyre tartó esőzés megengedi, ha vasárnap délután szép idő lesz, úgy sportkedvelő közönségünknek bizonyára nagy élvezetet fog szerezni az a bajnoki footballverseny, melyet a SAC. első csapata játszik a Kassai Torna Club (ezelőtt KMTE.) ellen. Ismerjük a kassai munkáscsapat kvalitását, tudjuk, hogy legyőztése nem egyszer nagyon erős küzdelmébe került a SAC.-nak, pedig bátran állíthatjuk, hogy abban az időben jobb volt csapatunk, tehát nagyon erős, izgalmas küzdelmet várhatunk. Reméljük azonban, hogy játékosaink teljes energiával fognak játszani, minden tudásukat a porondra viszik, nehogy új dresszükben, melyben holnaptól kezdve játszani fognak, mindjárt első alkalommal vereség érje őket.

A Charles-cirkusz. Néhány nap mulva Ujhelybe érkezik a Charles-cirkusz, ez az igazán amerikai méretü, óriási aranyu vállalat, amelyhez hasonló nem járt még a vidéken. Jelenleg Kassán működik a cirkusz, ahol hat előadást tart és közvetlenül utána, 18-án Ujhelybe érkezik 3 előadásra. A kassai megnyitó előadásról a Kassai Ujság a következő referátát írta:

Tegnap este valóságos emberáradat hömpölygött az Erzsébet-téren felállított sátorváros felé. Óriási érdeklődés közben zajlott le a Charles-cirkusz megnyitó előadása és hozzá kell tennünk, hogy a hatalmas méretekkel imponáló cirkusz rá is szolgált a 3-4000 főnyi közönség érdeklődésére. Mindenekelőtt arról győződött meg a közönség, hogy a cirkusz állatgyűjteménye rendkívül gazdag és vetekedik sok híres állattartóval. — Az előadás állatszeldelési produkciókkal vette kezdetét. Charles igazgató jegesmedvéket és fókákat idomított, Madame Charles 25 berber himoroszlán között végzett bámulatos produkciókat és szemének egy villanásával engedelmességre bírta a sivatag félelmetes királyait. Wagner cowboy produkciói a hat királytigrissel valósággal lenyűgözték a közönséget és mindvégig izgalmas feszültségben tartották a nézők ugyancsak próbára tett idegeit. Ez a látvány valóban minden képzeletet felülmúló volt és a dsungel borzalmai félelmetes nagyszerűségben elevenedtek meg előttünk. — Ezekhez a mutatványokhoz méltó csak a kínai csoport tudott produkálni. Kiváltképp a copfakrobata-mutatványok nyerték meg a közönség tetszését. De a műsor többi száma is gondosan van összeválogatva. A Charles-cirkuszt mindenkinek meg kell néznie. Az előadás pontban 8 órakor kezdődik, amit annál is inkább a közönség figyelmébe ajánlunk, mert az előadás kezdetén kerülnek sorra a legértékesebb produkciók. — A kassai lap recenziójához a magunk részéről hozzátehetjük még, hogy ismerve a Charles-cirkusz hatalmas arányait, nyugodtan állíthatjuk, hogy Európában ehhez hasonló vállalkozás nincs. Saját külön vonatok beláthatatlan hosszú kocsisorra viszi városról-városra e vállalatot, a melynek igazgatója nem elégszik meg azzal, hogy a saját üzletének érdekét tekintse elsősnek, hanem arra törekszik, hogy első sorban a közönség igényeit elégítse ki. Cirkusz és állattartó; és az állatok is mind művészek. Óriási nagy gárdával indult európai körutjára Charles igazgatótulajdonos s utjában mindenütt dicsőret kísérté és reméljük, hogy városunk közönségének is minden igényét és izlését ki fogja elégíteni. Felhívjuk a közönség figyelmét az szeptem. 18-án reggel megérkező különvonatra s a sátorváros felépítésére, amely maga is olyan látványosság, aminőben ritkán részesülünk. A továbbiakról pedig a falragaszok után tájékozódhatik közönségünk.

Szerencsétlenségek a cséplőgépnél. A napokban két súlyosan sérült embert szállítottak az ujhelyi kórházba s mindkettő a cséplés alkalmával elkövetett vigyázatlanság áldozata. Az egyik Vasily Mihály bodrogvécsei kocsis, kit a cséplés alkalmával, midőn a géphez közelállott, társai tréfából egy kévével megdobtak. Vasily a váratlan ütés következtében megtántorodott s balkezevel belekapott az ugynevezett dobba, minek következtében a gép balkarját könyökig leszakította. Állapota súlyos. Bodnár István czekei napszám most is nehéz baleset érte. A cséplés alkalmával a fűrészhez támaszkodva állott s egyszer csak karja a moz-

Legujabb divatu kalapok
 legjobb minőségben és olcsó árban kaphatók
Szenes Lipót uridivat üzletében Sátorlajuhelyben.
 Javaszi felöltők, fehéнемűek, nyakkendők és keztyük. Férfi cipő különlegességek.

gásban levő fűrészhöz ért, amely a szerencsétlen ember karját csontig felhasította. Most őt is az Erzsébet kórházban ápolják súlyos sebesülésével.

— Az ujhelyi mozi. Mostanában, az új szezon alatt s a mozi igazgatóságának új rezsimjében örömmel láthatjuk, — hiszen mindig örövendes, — ha egy jóra való vállalkozás fejlődésnek indul, hogy a városi színház látogatottsága egyre növekszik s a mozi Eisner L. Alajos művezető igazgató szakértő vezetése alatt egyre fokozódó sikerrel tartja előadásait. Míg a múlt szezonban a heti 3—4 előadást is többnyire csak gyér publikum nézte végig, most naponta szép közönség gyűl egybe a moziban, hogy a legnagyobb élvezettel nézze végig a minden két napban változó pompás műsort. Persze a siker első titka éppen a műsorban rejlik s meg kell adni, hogy most az ujhelyi moziban napnap után igazán világvárosi műsor járja. Az utóbbi időben gyakran kerülnek színre oly slágerképek is, melyek még Budapesten sem voltak bemutatva. — Az igazgatóság minden anyagi áldozatot szívesen meghoz, csak hogy végre a legszelebb körökben megkedveltesse a mozi és megszilárdítsa a színházjáró kedvét. És ez most már, minden jel szerint, sikerülni is fog neki.

— Lapalapítások. Szatmáron új lap indult meg „Uj Szamos Ujság Északkelet” címmel. Rendkívüli fontosságnak tartjuk, hogy egy lap már a címében is igyekezzék programot adni, ugyanazért kezdő, mindamelllett zavarban levő újságíróknak több hasonló adrezzsal szolgálunk. Közgazdasági újság vgye fel ezt a címet: „Iparral boldogulunk, de csakis úgy, ha nem ülünk mindig a kávéházban.” Senki sem kételkedhetik benne, hogy egy kialakuló boldog ország egész képe benne van ebben a címben. Agrár-lap számára is van ötletünk: „Szidd a szidót, de mégis csak neki ad el a búzádat és Vidéke” — csak elég jó! Szépirodalmi lapnak, épp ma érkezett, nem szédelgés új ruhákkal, hanem igazi uraságoktól levetett: „Miért ne kapjunk mi is vasuti szabadjegyet Közlöny és Menetrend.

— A kassai jogakadémiát bezárták. Kassáról jelentik: Zichy János gróf, vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete folytán a városban fellépett nagymérvű vörhenyjárványra való tekintettel a kassai jogakadémiát az új dékán, Kérészy Zoltán dr. egy hónapra bezáratta. A beiratások a rendes időben már megtörténtek, az előadások azonban most már csak októberben fognak megkezdődni.

— A furfangos lakó. Egyik ujhelyi háziur és lakója között perpatvar támadt, melynek folyománya-kép a bíróság elé került a dolog. A háziur azt kérte, mondaná ki a böles törvény, hogy a lakó — nevezzük Gelb Jánosnak — köteles három napon belül kiköltözni a házból. Minthogy pedig Gelb János, a lakbér hátráléka miatt alaposan rászolgált az ítéletre, a bíró ő felsége a király nevében, kötelezte is Gelb Jánost, hogy három nap alatt, különbeni kiköltöztetés terhe mellett, költözzék ki a lakásból. Gelb János elkeseredetten haza megy, összeszedi három ingé, néhány gallérját, kezébe veszi ünneplő sétatálcáját és busan kivonul a lakás-

ból. A háziur ajtaja előtt megáll és kárörvendő nevetéssel így szól: hát jó, Gelb János ő felsége a király nevében, köteles nyomban kiköltözni, hát ki is költözött, mert a törvény elötte szent. De az ítélet nem mondja, hogy Gelb Jánosné szül. Róth Hanni is köteles kiköltözni, tehát feleségem itt marad. Azt az embert pedig szeretném látni, aki nekem megtilthatná, hogy a feleségemet mindennap meg ne látogassam és ne akkor menjek el tőle, mikor nekem tetszik... No, hát nem szeretném látni? — És a háziur mit tehet mást, mint új kilakoltatási pert indít Gelb Jánosné szül. Róth Hanni ellen.

— Harmadik osztály a gyorsvonatokon. Az államvasutak október elsejétől érvényes ez idei téli menetrendje főleg azáltal tartalmaz változást, illetve újítást, hogy öt főbb forgalmi vonalon a gyorsvonatokhoz harmadik osztályú személyszállító kocsikat kapcsol. A harmadik osztályú kocsik beiktatása egyelőre a kisérlet jellegével bír. Azok a vonalak, amelyeken a reform életbelép, a következők: Budapest—Zsolna. Budapest—Kolozsvár. Budapest—Brassó. Budapest—Bród. Budapest—Győr—Szombathely. Mind egyik vonalon csak naponként egy gyorsvonathoz kapcsolnak harmadosztályú kocsit. A Budapest—Miskolc—Ujhelyi s még több más vonalokon egyelőre még nem lesznek harmadosztályú gyorsvonati kocsik.

— Le a hitelező nagyságokkal. Több vidéki város divatkereskedői ujszerű kartellat alakítottak. Ennek a kartellnek — legalább egyelőre — nem az a célja, hogy az árakat egységesen emeljék, hanem az, hogy a közönséggel szemben védekezzenek — hitelmegvonással. A divatkereskedők ugyanis idők során arra a tapasztalatra jutottak, hogy a nyomott pénzvisszonyok között is a vevő közönség — főleg az uri hölgyek — tulságosan vette igénybe a hitelt akkor is, ha semmi kilátás arra, hogy kötelezettségének belátható időn belül eleget tehet. Célja a kartellnek tehát az, hogy határt szabjon az egészségtelen hitelezésnek. Az árak emelésére esetleg később fog sor kerülni. A divatkereskedők példáját valószínűleg követni fogják más városokban, nyilván Ujhelyben is.

— Uj szálloda Homonnán. Gyuraskó János homonnai jónévvé vendéglős kitűnő konyhája elismert a felvidéken; idegenből odáérkező utasok örömmel keresik fel éttermét, hogy az utazó közönség minden tekintetben kellemes otthont nyerjen a tulajdonos szállodáját is renoválta, amennyiben kényelmes szobákkal rendezte be, amiről mai számunk hirdetési rovatában értesíti a közönséget.

— Jó mártás a marhahúshoz. Félliter forró vízben 2 db. Maggi-féle husleveskockát feloldunk, egy kevés világos barna rántással elkeverünk, egy kávéskanál francia mustár, ugyanannyi apróra vágott kaprit és egy evőkanálnyi nagyobb darabokra vágott ecetes vagy kovászos ugorkát adunk hozzá, a mártást jól felforraljuk, egy evőkanál jó borral vagy tejfellel ízesítjük s azután 5 percig gőzölni hagyjuk. A mártást kis sült burgonyákkal találjuk.

Szemgyógyintézet van Miskolcson.

— „Phosphatine Fallières“ a neve annak a tápszernek, amelylyel manapság már minden aggodalom nélkül lehet a gyermeket az elválasztás időszakától táplálni. E kiváló tápszer biztosítja a csontrendszer fejlődését és erőteljessé neveli a gyermeket. Kapható a gyógyszerárakban dobozoként, — amely 3 hétre elegendő — 3 kor. 80 fillérért.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzése, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ liliumtejszappan. Védjegy „Steckenpferd“, készíti Bergmann et Co. czég Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Mamera“ liliumtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f.-ért mindenütt kapható.

KÖZGAZDASÁG.

Milyen lesz az új bor ára?

I.

(Fővárosi munkatársunktól.) Régen nem volt olyan rossz esztendőnk a magyar szőlősgazdáknak, mint az idén. Szőlőinket ebben az évben egymást érték a legsúlyosabb elemi csapások.

Először a téli, majd később és még sokkal nagyobb mértékben az áprilisi fagyok tettek óriási kárt a szőlőkben, azután a peronospora, szőlőmoly és sok helyen a szőlőlonca lépett fel oly rendkívüli mértékben, hogy lehetetlen volt ellenük sikerrel védekezni. Amit ezek a nagy csapások még meghagytak, azt az ország igen sok borvidékén ismételtelen és nagyrészt a jég verte el. Ehhez járul a folyton tartó abnormalis hűvös és esős időjárás, amely nemcsak kedvezőtlen a szőlőfejlődésére, hanem máris sok helyen a szőlő rothadását okozza.

Mindezeknél fogva immár köz tudomásu dolog, hogy ebben az évben sokkal kevesebb borunk lesz, mint a múlt évben volt. Bizonyítják ezt az állami borászati felügyelőknek időnként közzétett hivatalos jelentései is.

Ez annál elszomorítóbb a szőlősgazdákra nézve, mert a munkabérek az idén a legtöbb helyen még az előző éviéknél is magasabbra emelkedtek s emiatt a szőlősgazdának még a várható gyenge termés elérése és a szőlő számos ellenségétől való megővése is, az eddiginél jelentősen több költségbe fog kerülni. Kétségtelen tehát, hogy még a múlt évinél is jobb borárakra van szükség, hogy a szőlőművelés ebben az esztendőben kifizesse magát.

Ezuttal a borárak lényeges emelkedésének minden feltétele meg is van. A múlt évben a magyar állam területén Horvát-Szlavonországgal együtt 4.939.498 hl. új bor termelt. Ez olyan mennyiség, amennyi borunk a kivételesen bő termő 1908-ik évtől eltekintve, 1885 év óta tehát már 26 esztendő óta nem termelt. Ezen tavalyi tekintélyes bormennyiség dacára, a borárak az előző évekhez ké-

pest köztudomás szerint emelkedtek s a tavalyi termés emelt árakon is könnyen elhelyezést talált.

Ennek egyik oka kétségkívül az új bortörvény üdvös rendelkezéseire, különösen a szeszesítés és cukrozás eltiltására s a törköly borkészítés korlátozására vezethető vissza, melyek a borhamisításnak s a borok mesterséges szaporításának meglehetősen gátat vetettek s míg egyrészt a hamisított borokat a forgalomból kiszorították, másrészt a borainak iránti bizalmat, mind a belföldön, mind a külföldön megszilárdították. Ez természetesen rugel mind a belföldi borfogyasztásnak, min boraink kivitelének emelkedését vonta maga után s az ennek folytán megnövekedett kereslet okozta azután a borárak emelkedését.

Különösen örövendetes és boraink értékesítése szempontjából igen fontos körülmény borkivitelünknek a legutóbbi években történt igen jelentékeny emelkedése. A Magyarországból hordóban kivitt bor és must mennyisége a palaokborokon kívül az 1901—1908. években évenként 689.463 és 990.566 métermázsa közt váltakozott. Az 1909. évben már 1.132.484 métermázsa, 1910-ben 1.102.383 métermázsa. 1911-ben pedig 1.396.697 métermázsa volt a kivitel.

Ha pedig a múlt évi szüret óta kivitt must és bor mennyiséget vesszük figyelembe, akkor az eredmény még örövendesebb, mert a múlt évi október hó 1-től folyó évi július hó végéig terjedő ugyanezen 10 hónap alatt kivitelünk 1.597.266 mm. volt, az 1910. évi okt. hó 1-től 1911. évi jul. végéig terjedő ugyaezen 10 hó alatt kivitt 904.588 métermázssal szemben. A kivitel emelkedése tehát több mint 76%. Borkivitelünk ezt a mennyiséget még soha sem érte el.

A belföldi borfogyasztás és borkivitelünk emelkedése azt eredményezte, hogy a borkészletek annyira lepadtak, hogy a termelőknél ma már csak nagyon elvétve lehet eladó bort találni s a kereskedők pincéi is meglehetősen kiürültek.

(Folytatjuk.)

* Szilágyi és Diskant miskolci gépgyáros cég könyvszerkezetű és víznyomásu kitűnő szőlőszajtóra, valamint a legújabb, rovátkolt alumínium kuphengerű szőlőgépre felhívjuk az olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth“ és „Hegyalja“ borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi sajtóláshoz készített Rákóczy „kettős kosaru“, sajtók, amelyeknél a régi világfából készített sajtó nagyszerűen van egyesítve a legújabb technika vívmányai-val. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. — Ennélfogva a must seholsem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. — Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos és az 1906 évi nagyvárad, valamint az 1907. évi pécsi kiállításon a cég borsajtói elsődíjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**
Laptulajdonos: **Éhler Gyula.**

WEISZ BENŐ női divattermében az őszi és téli idényre a „Tailor mode Costume“-s ujdonságai szerint készülnek kitűnő szabásu **SÁTORALJAUJHELY, KOSZTÜMÖK, MANTÓK és BUNDÁK.**
Kazinczy-u. 3. (Dubay-ház.) Pontos kiszolgálás.

Jarcsó **czukrászda !!**
Sátoraljaujhely, Főter 10. szám

Naponta friss sütemény ujdonságok
Reggeli és uzsonna kávé.

Sátoraljaujhely * **HUNGARIA** *

Széchenyi-tér 6. sz.
a rk. templom mellett.

vegyszer- és gőzmosó.

Tisztításra elfogad mindennemű bálí és alkalmi ruhákat, butorszöveteket.
Gallérok, kézelők kristály fehér tisztítása. Vasalások 1 órán belül.

Női arcz szépségének emelésére,
= a szeplő és májfoltok eltüntetésére =
a legbiztosabb és legártatlanabb szer a

JELMA-CRÉM.

Ára 1 tégelynek használati utasítással 1 korona.

Nélkülözhetetlen a bőrápolásnál a

JELMA TOILETTE-SZAPPAN,

mely a legjobb és legillatosabb mosdó szappan.

Ára 1 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal“ gyógyszerárban

Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

PFEIFFER SÁNDOR

épitész-épitőmester

Sátoraljaujhely.

Iroda és telep:

Arpád-utca 19. szám. Saját ház.

Elvállal: mindennemű épületek tervezését és felépítését, építkezések művezetését és leszámolását, **tűzbiztos gipsz és vasbeton** menyezetek készítését, minden néven nevezendő **vasbeton szerkezetek statikai számítását és azok kivitelét;** cement, granit-terazzo, keramit, aszfalt, aszfalt, stb. burkolatok készítését.

Állandó raktár: román és portland cement, homlokzat kőpor, gipsz, aszfalt, szigetelő-lemez és kátrány termékekben.

Compagnie Generale Transatlantique.

Francozia hajóvonal

Rendes közvetlen gyorshajójaratok

Havre-Newyork

és

Kanadába

Basel (Schweiz) és Párison át.

Iroda: Budapest, VII. Baross-tér 15

Sürgőnyczim: Transat Budapest.

Négy közép osztályt végzett ifju,

tanulóul

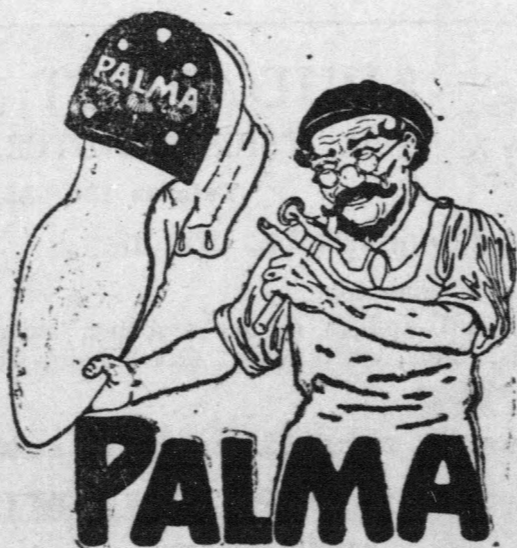
felvétetik

Vizy Domokos tiszter és esemege-

üzletében Kassán.

A mesterdálnok ...

Cipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuk sarok.

Eladó ház.

Sátoraljaujhelyben, a Petőfi-
utca 4. sz. alatt levő földszintes
ház szabad kézből eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal:

Reichard Sajossal.

Egy 19 éves

izr. vallásu keresk. iskolai tanuló

szeptembertől ellátásért helyben

nevelői vagy oktatói helyet keres.

Czím a kiadóhivatalban.

Nagy butor-, szőnyeg- és függöny-raktár.

WINDT JAKAB

BUTORKERESKEDÉSE

Sátoraljaujhely. Kazinczy-utca 3. szám.

Nagy raktár: háló-, ebédlő- és szalon szobákból,
tölgy, kőris, dió, bükk, mahagoni és palisander fából készült
fényezett famínőségekben.

Egyedüli elárúsítója a „Slavonia“ keményfa butorgyár készítményeinek.

Vas- és rézbútor legjobb kivitelben.

KÉPEK, GYERMEKKOCSIK

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK, SZŐNYEGEK,

Mindennemű szőnyegek készítését bármely színben és nagyságban
olcsón elvállalom.

Saját műhelyemben minden e szakba vágó munkák
gyorsan s pontosan készíttetnek rajz és méret szerint is.

Vevő kívánságára egy helyben mint vidéken
bármikor is díjtalanul szívesen megjelenek.

Vdiéki megrendeléseket pontosan eszközöm.

Állandóan raktáron tartok:

Három rétű lószőr madraczot, egy ágyba való 50 korona.

„ „ affrik „ „ „ „ 15 „

Elsőrendű zongorák gyári raktára.

Egy használt fordítható tekeasztal jó állapotban jutányos áron eladó.

Legolcsóbb butorbevásárlási forrás.

Kivánatra kedvező fizetési módokat nyujtok.

Elsőrendű butorok gyártmányai.

Egy okos fej

mindég csak

Dr. Oetker-féle sütőport (à 12 f.)

használ.
Tökéletes, hygienikus, orvosok által ajánlott
pótléka az élesztőnek.

Sütemények, tésztafélék általa nagyobbak, la-
zábbak lesznek és könnyen emészthetők.

Dr. Oetker-féle vanilincukor (à 12 f.)

mint legnemesebb fűszer használtatik teljes ételek
és tésztahoz, kakao, tea, csokoládéhoz, krémek,
puddingok, torták, kuglóf, fagyialt és tejszínhabhoz.
továbbá porcukorban elkeverve sütemények besző-
rásához. Megfelel 2-3 rud jó vaniliának. 1/2 cso-
magoskát elvegyitünk 1 kg. cukorral s ebből 1-2
kanálnyt teszünk egy csésze teába, ugy egy izle-
tes és teljes izü italt nyerünk.

Dr. Oetker-féle sütőpor és vanilincukor min-
den fűszer és gyarmatáru stb. üzletben kapható. —
Kimerítő használati utasítás minden csomagoskán.

Vény-gyűjtemények ingyen.

Vigyázzunk, hogy csakis valódi dr. Oetker-
gyártmányt kapjunk kézhez.

RRRRRR

**Makulatura
papírok**

**olcsó áron
kaphatók**

kiadóhivatalunkban

RRRRRR

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonattal

a világ legjobb fémtisztítószeré

Wilhelm Henrik utóda
Nagy butorraktár. **BLUM GÉZA** Szőnyeg és függöny áruház.
SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmi,na, Tilim és hollandi szőnyegek nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és mérethben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne—femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármily e szakba vágó munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálók.

Biró Lajos
Bródi Sándor
Herczeg Ferencz
Kenedi Géza
Kóbor Tamás
Kozma Andor

az írók és ujságírók színe-java írják

a legjobban szerkesztett teljesen független legelterjedtebb és legnagyobb magyar **napi lapot**

AZ UJSÁG-OT.

Vasárnap: „Asszony”, „Gyermek”.
„Automobil” és „Sport” melléklet.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.
Szerkesztő-társ: Dr. Agai Béla.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . . . K. 28.—
Félévre . . . . . K. 14.—
Negyed évre . . . . . K. 7.—
Egy hónapra . . . . . K. 2.40

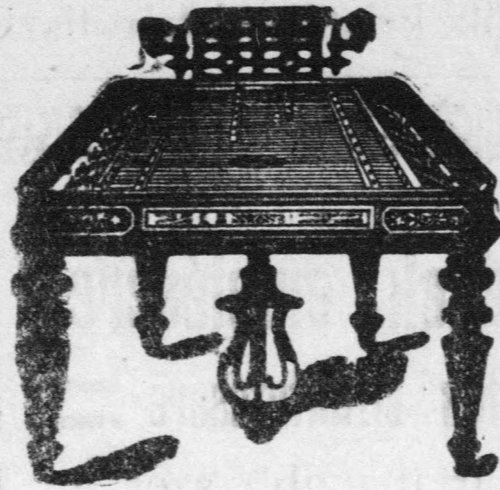
Az Ujság terjedelme rendszeren 32—36—40 oldal. Vasárnap és ünnepnapokon 80—100—280 oldal.
Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala.
Budapest, VII. ker., Rákóczi-u. 54. sz.

Egyes példány ára ünnep- és vasárnapokon egyformán

10 fillér

LEGUJABB SZERKEZETŰ
CZIMBALMOK

Schunda V. József

cs. és kir. udvari hangszer-
gyáros hírneves gyármányából

állandó bizományi raktár

van

Sátoraljaujhelyben

== Rákóczi-utca 24. sz. alatt. ==

Igen kedvező részletfizetési módozatok.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállít.

Képzett gazdatiszt,

ki már 25 éve állandóan nagyobb uradalmakban mint gazdatiszt és intéző működött s a gazdaszat minden ágában kellő jártassággal bir, kitünő bizo-

nyitványokkal birtokváltozás miatt

állást keres.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál kiadóhivatalunk, hová a levélbeli megkeresések is intézendők.

6283/1912. ász. szám.

Faarverési hirdetmény.

A néhai Ritoók Sándor volt nagygejőczi lakos hagyatékához tartozó s Ignecz község (Bereg megye) határában fekvő mintegy 40 m. hold erdőterületen található 1244.1 m³ tölgy műfa, 66.9 m³ kőris-szil-műfa és 2481.6 mm. vegyes tűzifa Ungvárt a vármegyei árvaszék 19. sz. hivatalos helyiségében 1912. évi október hó 8-ikán d. e. 10 órakor írásbeli zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen el fog adatni.

A becsérték, mint kikiáltási ár 53040 kor. azaz ötvenháromezernegyven korona.

A szerződési időtartam 1916. évi április hó végén jár le.

Az árverés vezetésével dr. Tahiy Endre tb. főszolgabíró előadó bizatott meg.

A árverés érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges.

Bánatpénz 5300 kor. Utóajálatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek Ungváron Ungvármegye árvaszékénél megtekinthetők, illetve kívánatra másolatban megküldetnek.

Ungvárt, Ungvármegye árvaszékének 1912. aug. 31-én tartott tanácsüléséből.

Horváth,
árvaszéki elnök.

Grand **ESPLANADE** SZÁLLODA Nagy **BUDAPEST,**
III., ZSIGMOND-UTCZA 38—40.
Telefon 130—35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen ujonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett **250 szobával** Rézbutor, központi légfűtés, minden szobában hideg-, melegvíz, villanyvilágítás, Lifttek, külön olvasó, társalgó, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autojáratok.

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak.
Uri és női fodrász a házban.

Szíves pártfogást kér **PALLAI MIKSA,**
igazgató-tulajdonos.

Csak 3 napig!**Csak 3 napig!**

CHARLES CIRKUS

Európa legnagyobb, legszebb; legfényesebb, legelőkelőbb, izléses vándorcirkusza
Sátoraljauhelyben, a katonai gyakorlóterén felállított, 6500 nézőt befogadó óriási sátorban.

Megnyitó előadás szerdán, szept. hó 18-án
este 8 órakor.

A 3 és félórás előadás műsorának legszenzációsabb számai:

Miss Charles

tizenhét berber oroszlánnaal.

Chung Sihi

kínai csoport. Zsonglór. Eszkamatőr. cofilakrobata-csoport.

Eredeti indiai fakirok

Abdul Mea főfakir vezetésével.

CHARLES IGAZGATÓ

7 db. esodaszép jegesmedvéje.

Egyedül álló dresszura!

Az állatidomítás esodája!

Hat vadon befogott bengáliai királytigris

WAGNER H. cowboy igazg. elővezetésében

Charles igazgató

esodásan idomított főcsoportja

Nemzetközi hírneves artitsák!

Eredeti tripoliszi arabok

a világ legjobb ugrói és piramis akrobatái.

Hat csoda elefánt.

Az elefánt idomítás legmagasabb foka, FERNANDO ur elővezetésében.

Idomított zebrák, zebroidok.

Páratlan a maga nemében. A legnehezebb idomítás.

Lovas jelenetek.

A világhírű Cooke Hubert-csoport lovas sport jelenete. Cowboyok, indiánok, bravuros lovasmutatványai. Lovas zsonglőrök.

Mr. Benoit szabad idomításai.

Akrobaták, augusztok, bohócok.

Csütörtökön, szeptember 19-én este 8 órakor

NAGY ELŐADÁS.

Pénteken, szeptember 20-án délután 4 órakor

NAGY BÚCSÚELŐADÁS.

Épületek, bútorok és termények

tűzkár elleni biztosítást,

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek mellett

eszközöl az

Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljauhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

A biztosítandó épületek és ingóságok felvételére kívánatra saját megbizottunkat küldjük ki.

Ifjb. Schwartz Sámuel divatüzlete

SATORALJAUJHELY, Főutca 18. (A főfőzsde volt helyiségében)

Ajánlja ujonnan berendezett üzletében **selyem-, szalag-, csipke- és dísz** különlegességeit. Allandó újdonságok **bluz s ruhaselymekben; muselin, voil, grenadin, markisetek** és mindennemű **ruhadíszekben**.

Bélésárak, különböző szabó-kellékek. Uri divatcikkek.

Kész gyermekruhák nagy választékban.

Vidékre választékkal vagy mintaküldeménnyel szívesen szolgálok.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, **12 éve fennáll**, felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét **VIII., József-körut 28.** (Bérmocsi-u. sarok), valamint **IV. ker., Ferenciek-tere 1. sz.** (Királyi bérmocsi) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakberendezési kiállítás

megtakintására, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll. Teljes

lakásberendezéseket **művészi tervek szerint készítünk**, minden darab jótállás mellett adatik el.

„Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet“

Zemplén-, Bereg- és Szabolcsmegyei képviselője:

NEUMAN JENŐ Sátoraljaújhely.

Távbeszélő: 17. szám.

Ajánlja a gazdaságoknak az őszi idényre superphosphat, 40%-os káli trágyasó, kainit, chilisalétrom és csontliszt-superphosphat műtrágya fajokat.

Kivánatra részletes felvilágosítás és használati utasítás.

Szállítás egész kocsirakományban és kisebb mennyiségben is teljesítettik.

Bérbeadó lakás. Bérbe adó

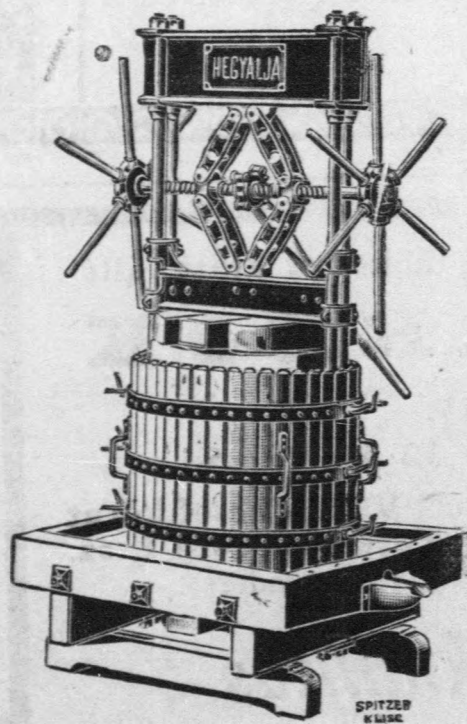
A Csalogány-utca 21. sz. alatt lévő, a Központi Takarékpénztár tulajdonát képező egy négy szobás lakás fürdőszobával és mellékhelyiségekkel **azonnal bére adó**.

Értekezhetni lehet a Központi Takarékpénztárnál.

Perbenyiken október 1-ére az **Ullrich-féle lakház** minden mellékhelyiséggel, nagy gyümölcsös kerttel, 200 drb.-on felül termő faj-gyümölcsfával. Minden időben megtekinthető.

Ajánlatok **Zempléni Lajos**hoz (**Perbenyik**) intézendők.

1907. évi kiállításon aranyérem és díszoklevél.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyökszerkezetű „KOSSUTH“, „HEGYALJA“, „ACÉL-ORSÓS“, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű viznyomású (hidraulikus)

kettős kosaru sajtók nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye: a must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Oriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető! Szőlőzúzó és Bogyózók. Legújabb alumínium kup-hengerű szőlőzúzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT
GÉPGYÁRA MISKOLCZ.

Árjegyzék ingyen.

1901. temesvári kiállítás: II. díj díszoklevél. — 1902. orsz. gazdasági kiállítás Pozsony: I. díj aranyérem. — 1902. borászati kiállítás Eger: I. díj díszoklevél s aranyérem. — 1906. Nagyvárad: I. díj díszoklevél.

MEGYEI ÁLTALÁNOS BANK

részvénytársaság

SATORALJAUJHELY.

Elfogad betétet kamatozás végett.

Leszámitol váltó- és jelzálog-kölcsönöket

Bevált külföldi pénzeket (dollárokat).

Folyó számlahitelt és ovadékot nyújt kedvező feltétellel

Eszközöl 10-től 50 évig terjedő

törlesztéses kölcsönt

Vásárol megbízásra értékpapírokat és sorsjegyeket és előlegzi az értéket havi törlesztésre.

Elvállal minden a bankszakba vágó megbízást.

A Megyei Általános Bank részvénytársaság

Igazgatósága.

2000 drb. 70—100 cm. magasságu, iskolázott, dus gyökéretű luczfenyőfa (picea excelsa) nagyság szerint. 1—160 kor. áron eladó herczeg Windisch-Graetz Lajos vári kertészetében, Sárospatakon.